

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО»
першого (бакалаврського) рівня
за спеціальністю 205 Лісове господарство
галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство
Освітня кваліфікація: Бакалавр з лісового господарства**

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради **Ігор ЦЕПЕНДА**
(протокол № 07 від "28" червня 2024 р.)

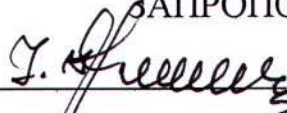
Освітня програма вводиться в дію
з «01» вересня 2024 р.

Ректор **Ігор ЦЕПЕНДА**
(наказ № 73/06-05-с від «01» липня 2024 р.)

Івано-Франківськ, 2024 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми
«ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО»

ЗАПРОПОНОВАНО:

Керівник (гарант) Ігор КОЛЯДЖИН

Члени робочої групи:

 Василь ОЛІЙНИК

 Віктор КЛІД

 Павло ДМИТРИК

 Олег ПЕТРИНА

ВНЕСЕНО:

Кафедрою лісового і аграрного менеджменту

Протокол № 11 від «25» квітня 2024 р.

Завідувач кафедри Віктор КЛІД

ПОГОДЖЕНО:

Вченою радою факультета природничих наук

Протокол № 09 від «21» травня 2024 р.

Голова вченої ради Віктор СЛУЧИК

НАДАНО ЧИННОСТІ

Наказ ректора № 73/06-05-с від «01» липня 2024 р.

ВВЕДЕНО У ДІЮ З:

«01» вересня 2024 р.

Навчально-методичний відділ

Начальник відділу Ірина СОЛОНЕЦЬ

ПЕРЕДМОВА

Підготовка фахівців ОР «Бакалавр» за спеціальністю «Лісове господарство» у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника проводиться згідно з рішенням ДАК від 22.06.2004 р., протокол №51. Згідно з рішенням Акредитаційної комісії від 20 грудня 2016 р., протокол №123 (наказ МОН України від 26.12.2016 р., №1613) з галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство 205 «Лісове господарство» визнано акредитованим за рівнем ОР «Бакалавр» до 27.04.2022 р.

У 2016 р. освітня професійна програма була оновлена відповідно до постанови КМУ «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29 квітня 2015 р. № 266 проектною групою кафедри лісознавства університету у складі: кандидата сільськогосподарських наук, доц. Вітра Р.М., голова, доктора сільськогосподарських наук, професора Олійника В.С., кандидата сільськогосподарських наук, доцента Яцика Р.М. Вона була затверджена на засіданні кафедри 27.06.2016 р. (протокол № 11), Вченою радою Факультету природничих наук від 30.06.2016 р. (протокол № 10) та Вченою радою ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (протокол № 7 від 30.08.2016 р.).

Стандарт вищої освіти України для освітнього рівня «Бакалавр» в галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство, спеціальність 205 «Лісове господарство» введений в дію 05.12.2018 р. наказ МОН України №1342. Тому в січні 2019 р. ОП переглянуто і затверджено на засіданні кафедри (протокол №12 від 12.02.2019 р.), Вченою радою Факультету природничих наук (протокол № 6 від 21.02.2019 р.) та Вченою радою ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (протокол №2 від 26.02.2019 р.).

У 2021 році ОП переглянуто й оновлено із врахуванням зауважень експертів та галузевої експертної ради, а також пропозицій стейкхолдерів.

У 2022 році гарантом ОП призначено кандидата с.г. наук доцента Коляджина І.Ф.

У 2024 році оновлено склад членів робочої групи (Олійник В.С., Клід В.В., Дмитрик П.М.), переглянуто й оновлено зміст ОП, перелік вибіркових дисциплін із врахуванням зауважень експертів та членів галузевої експертної ради, а також пропозицій стейкхолдерів (роботодавців, випускників кафедри та студентства). Дані зміни в ОП були затверджені на засіданні кафедри 25.04.2024 р. (протокол № 11), Вченою радою Факультету природничих наук від 21.05.2024 р. (протокол № 9) та Вченою радою Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол № 07 від 28 червня 2024 р.), надано чинності наказом ректора № 73/06-05-с від «01» липня 2024 р. та введено в дію з 01 вересня 2024 р.

**Освітні програма
розроблена робочою групою у складі:**

1. **Коляджина Ігоря Федоровича** кандидата сільськогосподарських наук, доцента.
2. **Олійника Василя Степановича**, доктора сільськогосподарських наук, професора.
3. **Кліда Віктора Васильовича**, кандидата сільськогосподарських наук, доцента.
4. **Дмитрика Павла Миколайовича**, кандидата сільськогосподарських наук, доцента.
5. **Петрини Олега Юрійовича**, здобувача 4-го року навчання першого (бакалаврського) рівня освіти спеціальності 205 Лісове господарство кафедри лісового і аграрного менеджменту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. **Петрашук Ярослав Васильович**, директор ПЗ «Горгани».
2. **Нечай Михайло Михайлович**, директор Національного природного парку «Верховинський».
3. **Гончар Микола Миколайович**, директор Філії «Брошнівське лісове господарство» Державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України».
4. **Бойчук Михайло Ярославович**, директор Філії «Івано-Франківське лісове господарство» Державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України».

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 205 «Лісове господарство»

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, Факультет природничих наук, кафедра лісового і аграрного менеджменту
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр Бакалавр з лісового господарства Bachelorin Forestry
Офіційна назва освітньої програми	Лісове господарство
Тип диплома та обсяг освітньої програми	Тип диплома: диплом бакалавра, одиничний. Обсяг освітньої програми: 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців.
Наявність акредитації	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, сертифікат про акредитацію ОП № 4079, строк дії сертифіката до 01.07.2028 р.
Цикл / рівень	перший цикл FQ-EHEA, 6 рівень НРК та 6 рівень EQF-LLL
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти; наявність диплома молодшого спеціаліста, або молодшого бакалавра, або фахового молодшого бакалавра. - на базі повної загальної середньої освіти - для здобуття ступеня бакалавра на основі «молодшого бакалавра» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») заклад вищої освіти має право визнати та перерахувати результати навчання, отримані в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) але не більш ніж 60 кредитів ЄКТС. Умови вступу визначаються «Правилами прийому до Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника»
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	5 років
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://nmv.pnu.edu.ua/bakalavrat/205-lisove-hospodarstvo/
2. Мета освітньої програми	
забезпечити здобуття студентами спеціальних поглиблених компетентностей за спеціальністю 205 Лісове господарство, освоєння методів організації та ведення лісового господарства, набуття теоретичних знань та практичних навиків для вирішення спеціалізованих завдань щодо створення, вирощування, догляду, формування, інвентаризації, захисту лісових насаджень, заготівлі деревини, ефективного використання лісових ресурсів на засадах наближеного до природи	

лісівництва та збалансованого лісокористування на місцевому, державному, міждержавному та глобальному рівнях.

3. Характеристика освітньої програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))

Галузь знань - 20 Аграрні науки та продовольство.
Спеціальність - 205 Лісове господарство, спеціалізація - Лісове господарство.

Об'єкт вивчення та діяльності: лісові екосистеми, лісове та мисливське господарство.

Цілі навчання - підготовка фахівців, здатних вирішувати виробничі питання зі створення, вирощування, догляду, формування лісових насаджень, їх інвентаризації та проектування лісогосподарських заходів, використання лісових ресурсів, заготівлі деревини.

Теоретичний зміст предметної області:

- наукові і соціально-економічні принципи, покладені в основу лісового господарства;
- створення, вирощування, формування та оцінювання лісових насаджень, використання корисних властивостей лісів та ресурсів, вплив лісів на суспільство і навколишнє середовище.

Методи, методика та технології: загальнонаукові методи пізнання, обробки та інтеграції теорії і практики в лісовому господарстві. Сучасні методики досліджень стану лісів, оцінювання лісових ресурсів та біотичної продуктивності, засобами та технологіями створення, вирощування і формування лісових насаджень, використання лісових ресурсів.

Інструменти та обладнання: машини, механізми та інструменти до технологічних процесів створення, вирощування, догляду, формування лісових насаджень, інвентаризації та використання лісових ресурсів, заготівлі деревини на базі природозберігаючих технологій та екологічної безпеки.

Орієнтація освітньої програми

Освітньо-професійна. Програма професійна прикладна.

Освітньо-професійна програма орієнтована на здобуття студентами професійних знань, умінь, навичок та інших компетентностей для успішного здійснення професійної діяльності.

Акцент ОПП робиться на формуванні професійних здібностей щодо самоорганізації та вмінні самонавчатись, на розвитку аналітичного мислення, на здатності: приймати обґрунтовані адміністративні рішення, здійснювати оцінювання ринку готової продукції засобами сучасних інформаційних технологій, організовувати роботи із моніторингу і сертифікації лісів, підбирати відповідні до типів лісу і типів деревостану лісівничі заходи, готувати базові фінансові та адміністративні документи і подавати звіти, розробляти науково-обґрунтовані прогнози і пропозиції з оптимального використання земель лісогосподарського призначення, складати програми досліджень екологічних, економічних та соціальних функцій лісу за різних умов лісогосподарського їх використання.

Основний фокус освітньої програми таспеціалізації	<p>Формування та розвиток професійних компетентностей, що необхідні для здійснення практичної діяльності у галузі лісового господарства, зокрема щодо розробки та реалізації планів лісівничих заходів з врахування специфіки підприємств, застосування теорій та методів екологічних та лісівничих наук які характеризуються комплексністю.</p> <p><i>Ключові слова:</i> ліс, садивний матеріал, відтворення, лісові культури, природне поновлення, головне користування, проміжне користування, інфраструктура лісового господарства, категорії лісів, типологія, лісівничо-таксаційні показники, лісовпорядкування, лісова пожежа, шкідливі комахи, збудники хвороб, патологія лісу.</p>
Особливості програми	<p>Програма передбачає регіональний підхід до вивчення та оцінки біології лісів, поліфункціонального їх значення, стійкості до антропогенних і абіотичних чинників, сталого управління лісами та лісомисливського господарства. Складовою цих питань є організація і проведення лісогосподарських заходів, екологічне їх удосконалення та особливості відновлення лісів.</p>
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Фахівець базового рівня здатний виконувати роботу в розрізі професійних груп та професійних назв робіт відповідно до Національного класифікатора України:</p> <p>1221.2: Начальники (інші керівники) та майстри виробничих підрозділів у сільському, лісовому та водному господарствах, у риборозведенні, рибальстві та природно-заповідній справі – лісничий, майстер станції пожежної (природоохоронної, лісової), начальник лісорозсадника, начальник партії лісовпорядної, начальник лісопункту, начальник станції пожежної (природоохоронної, лісової), завідувач господарства (лісового, лісомисливського, мисливського);</p> <p>2213.2: Інженер з лісових культур, інженер з лісозаготівель, інженер з лісокористування, інженер з лісосировинних ресурсів, інженер-лісопатолог, агролісомеліоратор, інженер лісового господарства, інженер з охорони та захисту лісу; молодший науковий співробітник (агрономія, зоотехнія, лісівництво, природно-заповідна справа);</p> <p>3213: Консультанти в сільському, лісовому, водному господарствах та в природно-заповідній справі, майстер лісу, майстер на лісозаготівельних роботах;</p> <p>3152 Інспектор з контролю якості та використання лісоматеріалів.</p>
Подальше навчання	<p>Продовження навчання для здобуття другого (магістерського) рівня. Набуття додаткових кваліфікацій в системі неформальної освіти.</p>
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Форми організації та технології навчання включають:</p> <ul style="list-style-type: none"> - організаційні форми: колективне та інтегративне навчання тощо; - технології навчання: пасивні (пояснювально-ілюстративні); активні (проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп'ютерні саморозвиваючі, позиційне та контекстне

	<p>навчання, технологія співпраці) тощо.</p> <p>Комбінація лекцій (лекції, мультимедійної лекції, інтерактивної лекції), семінарів, практичних занять із розв'язування проблем, практичних та лабораторних робіт, студентоцентрованого, дистанційного, самостійного навчання, консультацій з викладачами, проходження навчальної та виробничих практик.</p>
Оцінювання	<p>- Види контролю: поточний, тематичний, періодичний, самоконтроль, підсумковий. Поточний контроль включає: тестування, творчі завдання (реферати, науковий аналіз літератури), контрольні роботи, усне опитування. Тематичний контроль – це усне опитування або тестування після вивчення базових тем. Періодичний контроль – це написання контрольних робіт або тестування з відповідною періодичністю. Самоконтроль – це самостійне тестування студентів в університетській системі дистанційного навчання. Підсумковий контроль проводиться у формі іспиту/заліку (за сумою накопичених при вивченні дисципліни балів) і спрямований на перевірку знань студента.</p> <p>Протягом вивчення дисципліни студент зобов'язаний:</p> <ul style="list-style-type: none"> - систематично відвідувати заняття; - вести конспекти лекцій і семінарських занять; - приймати активну участь в семінарських заняттях; - виконувати індивідуальні завдання; - виконувати всі види контролю; - дотримуватись принципів академічної доброчесності. <p>Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі публічного захисту бакалаврської роботи.</p>
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	<p>I. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої науки і характеризується комплексністю та відповідністю природних зональних умов.</p>
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК3. Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p>

	<p>ЗК6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.</p> <p>ЗК8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>ЗК11. Навички здійснення безпечної діяльності.</p> <p>ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p>
Спеціальні фахові, предметні компетентності (ФК)	<p>ФК1. Здатність застосовувати знання і уміння лісівничої науки й практичний досвід ведення лісового господарства.</p> <p>ФК2. Здатність проводити лісівничі вимірювання та дослідження.</p> <p>ФК3. Здатність використовувати знання й практичні навички для аналізу біологічних явищ і процесів, біометричної обробки дослідних даних та їх математичного моделювання.</p> <p>ФК4. Здатність аналізувати стан дерев, лісостанів, особливості їх росту і розвитку на основі вивчення дослідних даних, літературних джерел та нормативно-довідкових матеріалів.</p> <p>ФК5. Здатність вирішувати поставлені завдання зі створення насаджень, їх вирощування та формування на основі вивчення літературних та нормативних джерел передового виробничого досвіду.</p> <p>ФК6. Здатність вибрати типове обладнання та інструменти для вирішення сформульованого завдання, а також оцінити економічну ефективність його виконання.</p> <p>ФК7. Здатність вирішувати поставлені завдання з інвентаризації лісів, оцінювати лісові ресурси та продукцію.</p> <p>ФК8. Здатність вирішувати поставлені завдання з мисливства та забезпечувати ведення мисливського господарства в лісовому фонді.</p> <p>ФК9. Здатність розробляти проектну документацію, зокрема описи, положення, інструкції та інші документи.</p> <p>ФК10. Здатність організовувати роботу малих колективів виконавців.</p> <p>ФК11. Здатність планувати й реалізовувати ефективні заходи з організації господарства, підвищення продуктивності насаджень та їх біологічної стійкості, ощадливого, на екологічних засадах, використання лісових ресурсів.</p> <p>ФК12. Екологічні мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особиста відповідальність за стан довкілля на місцевому регіональному, національному і глобальному рівнях.</p>
7. Програмні результати навчання	
Знання та розуміння	<p>ПРН1. Аналізувати основні етапи та закономірності історичного розвитку для формування громадянської позиції, формування національної гідності та патріотизму.</p> <p>ПРН2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.</p> <p>ПРН3. Проводити літературний пошук українською та іноземними мовами і аналізувати отриману інформацію.</p> <p>ПРН4. Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з</p>

	<p>організації та ведення лісового господарства.</p> <p>ПРН5. Розуміти і застосовувати особливості процесів росту і розвитку лісових насаджень, теорії та принципи ведення лісового і мисливського господарства для вирішення завдань професійної діяльності.</p> <p>ПРН6. Здійснювати підбір і використання необхідного обладнання, інструментів для організації виробничого процесу з урахуванням екологічних, технічних та технологічних можливостей.</p> <p>ПРН7. Застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення лісового і мисливського господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності.</p> <p>ПРН8. Проектувати та організовувати ведення лісового та мисливського господарства відповідно до встановлених вимог.</p> <p>ПРН9. Застосовувати лісівничі загальновідомі методи збору дослідного матеріалу та його статистичного опрацювання.</p> <p>ПРН10. Аналізувати результати досліджень лісівничо-таксаційних показників дерев, деревостанів, їх продуктивності, стану насаджень та довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази.</p> <p>ПРН11. Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень дерев, деревостанів, насаджень, лісових масивів і стану довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази і робити аргументовані висновки.</p> <p>ПРН12. Інтегрувати та удосконалювати виробничі процеси ведення лісового господарства відповідно до чинних вимог.</p> <p>ПРН13. Демонструвати повагу до етичних принципів та формувати етичні засади співпраці в колективі.</p> <p>ПРН14. Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших.</p> <p>ПРН15. Впроваджувати розроблені проектні рішення у виробництво та забезпечувати ведення лісового господарства на засадах наближеного до природи лісівництва.</p> <p>ПРН16. Організувати результативні та безпечні умови праці.</p>
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
<p>Кадрове забезпечення</p>	<p>Для реалізації освітньо-професійної програми «Лісове господарство» залучаються науково-педагогічні працівники, які за кваліфікацією відповідають профілю і напрямку дисциплін, що викладаються, мають необхідний стаж науково-педагогічної роботи та підтверджений рівень наукової і професійної активності відповідно до кількісних та якісних показників, визначених пунктами 37 і 38 «Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності»). Див. Положення https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/03/kadrove-zabezpechennia.pdf</p> <p>Згідно Закону України «Про вищу освіту» науково-педагогічні працівники проходять стажування не рідше одного разу на 5 років для підвищення фахового рівня.</p> <p><i>Пріоритети у кваліфікації викладачів:</i></p>

	<ul style="list-style-type: none"> - використання результатів наукових досліджень; - рейтингове оцінювання; - участь у міжнародних тренінгах, семінарах, конференціях і симпозіумах; - кількість та впливовість публікацій у фахових наукометричних виданнях; - відповідність рівня кваліфікації кандидатів на посади викладачів посадовим вимогам; - установлення вимог до наукових здобутків кандидатів на посади викладачів. <p>В навчальний процес студентів за ОП Лісове господарство залучено практиків лісового господарства.</p> <p>Кадрове забезпечення освітньої програми здійснюють професорсько-викладацькі колективи кафедр: лісового і аграрного менеджменту; географії та природознавства; української мови; політології; філософії, соціології та релігієзнавства; іноземних мов; математики та інформатики та методики навчання; історії України і методики викладання; хімії середовища та хімічної освіти; матеріалознавства і новітніх технологій; фізики і методики викладання; кафедра фізичного виховання.</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Навчання студентів відбувається у м. Івано-Франківську на вул. Галицька, 201 в аудиторіях корпусу Факультету природничих наук, які забезпечені проекційною технікою та комп'ютерами з доступом до мережі Інтернет.</p> <p>У Науковій бібліотеці університету є комп'ютеризовані місця з доступом до мережі Інтернет.</p> <p>Забезпеченість аудиторіями і комп'ютерними робочими місцями для проведення навчальних занять за освітньою програмою Лісове господарство відповідає чинним нормативам.</p> <p>Для забезпечення реалізації освітньої програми також використовуються університетські комп'ютерні бази даних з усіх дисциплін і система дистанційного навчання.</p> <p>Виробничі практики студентів здійснюються на місцевих і національних підприємствах лісогосподарського профілю.</p> <p>В університеті достатня кількість соціально-побутових об'єктів: гуртожитки, їдальні, кафе, читальні зали, актові зали, спортивні зали, стадіон, спортивні майданчики, медичний пункт, інфраструктура для студентів з особливими потребами.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Офіційний веб-сайт університету (https://pnu.edu.ua/) містить необхідну інформацію про освітньо-професійні програми, навчальну, наукову, виховну та організаційну діяльність, структури і підрозділи, правила прийому, контакти.</p> <p>Працює академічна підтримка: консультації з вибору освітніх програм, вибіркового дисциплін та проектування індивідуальних навчальних траєкторій.</p> <p>Основним інформаційним забезпеченням викладачів і студентів є Наукова бібліотека Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника з її фондами та електронними засобами інформації.</p> <p>У центральному корпусі Наукової бібліотеки працює</p>

	<p>електронний читальний зал, забезпечений бездротовим доступом до мережі Інтернет.</p> <p>Доступ до бібліотечних баз надається у внутрішній мережі університету.</p> <p>Інформаційні ресурси Наукової бібліотеки за освітньо-професійною програмою «Лісове господарство» формуються відповідно до предметної сфери та сучасних тенденцій галузі (http://lib.pnu.edu.ua/).</p> <p>В університеті створено умови для доступу до Інтернету, в корпусі Факультету природничих наук є Wi-Fi мережа.</p> <p>Навчально-методичне забезпечення: інформаційний пакет ЄКТС, навчальний план, силабуси усіх навчальних дисциплін, інформаційні ресурси в Інтернеті; навчальні матеріали з кожної дисципліни навчального плану, програми практичної підготовки, робочі програми практик, методичні матеріали для проведення атестації здобувачів.</p>
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>При підготовці здобувачів вищої освіти їх академічна мобільність реалізуються відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України №579 (від 12.08.2015) «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність».</p> <p>Ключовими аспектами положення є надання права на участь у програмах академічної мобільності усім учасникам освітнього процесу; чітке визначення видів та форм академічної мобільності; закріплення принципу перерахування отриманих кредитів на основі Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС), зокрема шляхом порівняння змісту навчальних програм, а не назв курсів; збереження місця навчання та стипендії для студентів, котрі беруть участь у програмах академічної мобільності.</p> <p>Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюється «Положенням про порядок визнання результатів навчання та ліквідації академічної різниці Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 12 червня 2023 р. № 362) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/06/akademichna-riznutsia.pdf</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Міжнародна кредитна мобільність в університеті здійснюється відповідно до Програми Європейського Союзу Еразмус+, «PROM – Міжнародні стипендії для аспірантів та викладачів» (реалізується відділом міжнародних зв'язків та Департаментом міжнародних проєктів (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawla II).</p> <p>Для учасників освітнього процесу проводяться інформаційні дні, де можна отримати детальну інформацію щодо можливостей цих програм для студентів та молоді, проєктів з міжнародної кредитної мобільності, з розвитку творчого потенціалу. https://ic.pnu.edu.ua/</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Не передбачено.

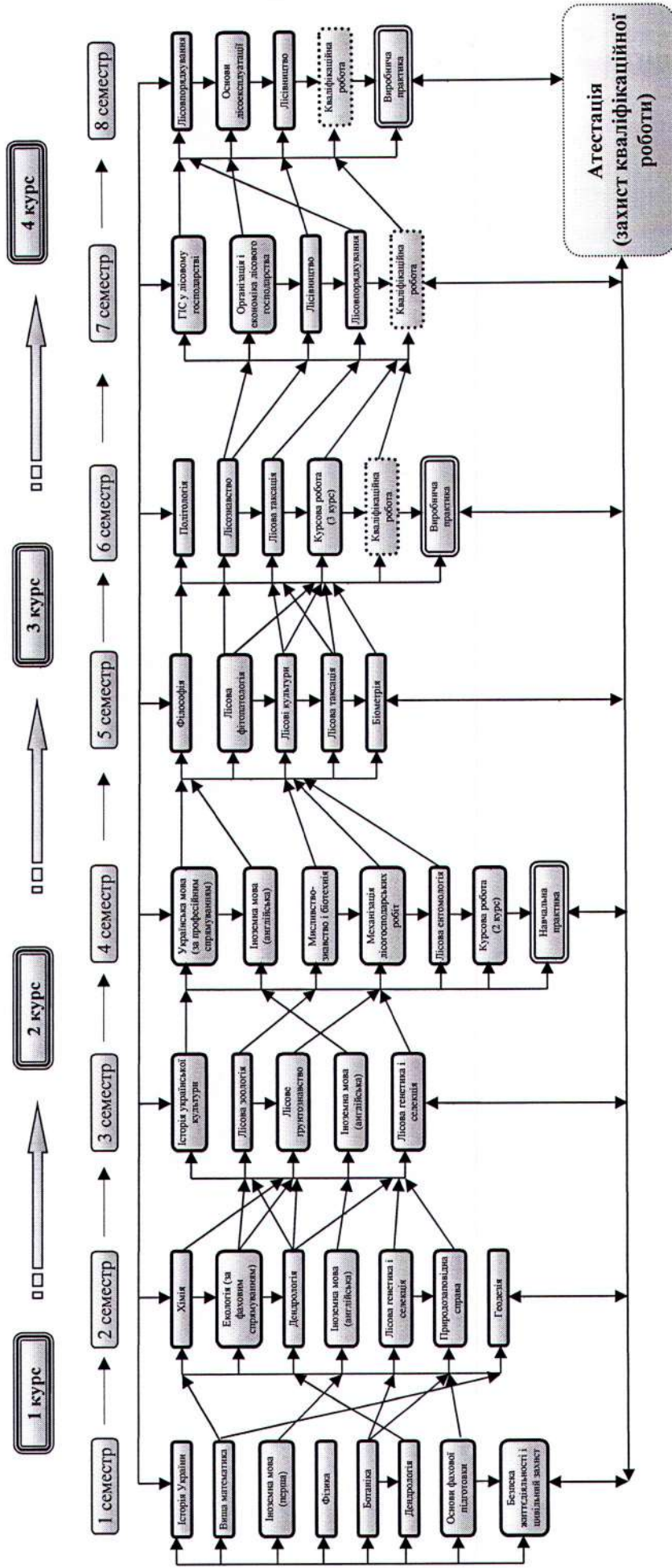
2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кредити ECTS	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1. ОBOB'ЯЗКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ ОПП			
1.1. Цикл загальної підготовки			
OK1	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	залік
OK2	Історія України	3	залік
OK3	Історія української культури	3	залік
OK4	Філософія	3	залік
OK5	Політологія	3	залік
OK6	Іноземна мова (перша)	6	екзамен
Всього за циклом 1.1		21	
1.2. Цикл професійної підготовки			
1.2.1. Теоретична підготовка			
OK7	Вища математика	3	екзамен
OK8	Фізика	3	екзамен
OK9	Хімія	3	екзамен
OK10	Екологія (за фаховим спрямуванням)	6	екзамен
OK11	Ботаніка	6	екзамен
OK12	Дендрологія	9	залік, екзамен
OK13	Геодезія	3	залік
OK14	Лісова фітопатологія	3	екзамен
OK15	Лісова ентомологія	3	залік
OK16	Лісівництво	6	залік, екзамен
OK17	Лісові культури	6	екзамен
OK18	Лісова таксація	9	залік, екзамен
OK19	Лісовпорядкування	9	залік, екзамен
OK20	Лісова генетика і селекція	6	залік, екзамен
OK21	Організація і економіка лісового господарства	3	екзамен
OK22	Лісова зоологія	3	екзамен
OK23	Лісознавство	6	екзамен
OK24	Основи фахової підготовки	3	залік
OK25	Лісове ґрунтознавство	3	екзамен
OK26	Механізація лісогосподарських робіт	3	екзамен
OK27	Іноземна мова (англійська)	9	залік, екзамен
OK28	Біометрія	3	екзамен
OK29	Курсова робота 2 курс	3	екзамен
OK30	Курсова робота 3 курс	3	екзамен
OK31	Основи лісоексплуатації	3	залік
OK32	Безпека життєдіяльності і цивільний захист	3	залік

OK33	ГІС у лісовому господарстві	3	екзамен
OK34	Природозаповідна справа	6	екзамен
OK35	Мисливствознавство і біотехнія	6	екзамен
OK36	Кваліфікаційна робота	9	захист
Всього за п. 1.2.1.		144	
1.2.2. Практична підготовка			
OK37	Навчальна практика	3	залік
OK38	Виробнича практика	9	залік
Всього за п. 1.2.2.		12	
Всього за циклом 1.2.		156	
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		177 (73,75%)	
2. ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ ОПП			
ВК39	Вибіркова дисципліна 1	3	залік
ВК40	Вибіркова дисципліна 2	3	залік
ВК41	Вибіркова дисципліна 3	3	залік
ВК42	Вибіркова дисципліна 4	3	залік
ВК43	Вибіркова дисципліна 5	3	залік
ВК44	Вибіркова дисципліна 6	3	залік
ВК45	Вибіркова дисципліна 7	3	залік
ВК46	Вибіркова дисципліна 8	3	залік
ВК47	Вибіркова дисципліна 9	3	залік
ВК48	Вибіркова дисципліна 10	3	залік
ВК48	Вибіркова дисципліна 11	3	залік
ВК50	Вибіркова дисципліна 12	3	залік
ВК51	Вибіркова дисципліна 13	3	залік
ВК52	Вибіркова дисципліна 14	3	залік
ВК53	Вибіркова дисципліна 15	3	залік
ВК54	Вибіркова дисципліна 16	3	залік
ВК55	Вибіркова дисципліна 17	3	залік
ВК56	Вибіркова дисципліна 18	3	залік
ВК57	Вибіркова дисципліна 19	3	залік
ВК58	Вибіркова дисципліна 20	3	залік
Загальний обсяг вибірових компонент:		60 (25,00 %)	
3. АТЕСТАЦІЯ			
OK59	Атестація (захист роботи)	3	захист
Загальний обсяг атестації		3	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240 (100, 00%)	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здобувачів вищої освіти - це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей.

Форма атестації здобувачів вищої освіти ступеня – бакалавр	Атестацію здійснюють у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи бакалавра.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання складного спеціалізованого, або практичного завдання у сфері лісового чи мисливського господарства, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов, і потребує застосування теоретичних положень і методів лісівничих наук. У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фальсифікації та списування. Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його підрозділу.
Документи, які отримує випускник на основі успішного проходження атестації	Документ встановленого зразка про присудження освітнього ступеня «Бакалавр» із присвоєнням кваліфікації «Бакалавр з лісового господарства».

Гарант
освітньо-професійної програми
«Лісове господарство»

Ігор КОЛЯДЖИН

**5. Матриця відповідності програмних результатів навчання (ПРН)
компонентам освітньої програми**

Результати навчання		ОБОВ'ЯЗКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ ОПП																																																		
		OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	OK8	OK9	OK10	OK11	OK12	OK13	OK14	OK15	OK16	OK17	OK18	OK19	OK20	OK21	OK22	OK23	OK24	OK25	OK26	OK27	OK28	OK29	OK30	OK31	OK32	OK33	OK34	OK35	OK36	OK37	OK38	OK39												
ПРН1.																																																				
ПРН2.		+	+	+																																																
ПРН3.		+																																																		
ПРН4.	+																																																			
ПРН5.	+																																																			
ПРН6.																																																				
ПРН7.																																																				
ПРН8.																																																				
ПРН9.																																																				
ПРН10.																																																				
ПРН11.																																																				
ПРН12.																																																				
ПРН13.																																																				
ПРН14.																																																				
ПРН15.																																																				
ПРН16.																																																				

Гарант
освітньо-професійної програми
«Лісове господарство»

М.С. Савченко
М.С. Савченко КОЛЯДЖИН

6. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Система внутрішнього забезпечення якості вищої визначається Положенням «Про освітні програми у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/06/polozhennija-pro-OP_16.06.2022.pdf)

Вимоги до освітньої програми та навчальних результатів:

- відповідність до плану розвитку або Статуту Університету;
- сприяє виконанню місії та досягнення цілей Університету
- враховує потреби ринку праці та цільової групи;
- пов'язана з конкретною професією;
- назва узгоджується зі змістом;
- використовувані методи і форма навчання, у тому числі обсяг самостійної роботи та виробничої практики, сприяють досягненню цілей освітньої програми;
- цілі і результати навчання сформульовано у такий спосіб, щоб слугувати основою для оцінювання знань і навичок випускників цієї освітньої програми;
- цілі і результати навчання є адекватними і порівнюваними з результатами навчання даного рівня вищої освіти;
- цілі і результати відповідають вимогам і тенденціям законодавства, що регулює відповідну професійну сферу;
- практична робота (практика), що необхідна для досягнення результатів навчання, забезпечує набуття і застосування здобувачами вищої освіти ефективних методів роботи;
- організацію практики чітко регламентовано, вимоги для її успішного завершення визначено;
- здобувачам вищої освіти надається інструкція щодо практики та відповідне керівництво у робочому середовищі.

Система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням закладу вищої освіти оцінюється НАЗЯВО або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються НАЗЯВО, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

При створенні цієї програми були використані такі джерела:

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 №1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Закон України від 05.09.2017 р. «Про освіту». №2145-VIII. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
3. Стандарт вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня освіти ступеня вищої освіти – бакалавр галузі знань – 20 Аграрні науки та продовольство спеціальності – 205 Лісове господарство. (введений в дію 05.12.2018 р. наказ МОН України №1342).
4. Національна рамка кваліфікацій зі змінами від 25.06.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/519-2020-%D0%BF#n2>.
5. Методичні рекомендації щодо формування стандартів вищої освіти (затверджені наказом МОН України від 30.04.2020. № 584). URL: <https://drive.google.com/file/d/1wCmjmqZhB8PwEiQsNcQhZ9ZCfrdiJpvh/view>
6. Розроблення освітніх програм: метод. рекомендації Академії педагогічних наук України / В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова; за ред. В. Г Кременя. - К. : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. - 108 с.
7. Постанова Кабінету Міністрів від 26.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (із змінами).
8. Лісовий Кодекс України: за станом на 8 лютого 2006 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3852-12>
9. Концепція і стратегія розвитку ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».
10. Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 7) (введено в дію наказом ректора № 417 від 03.07.2023 р.)
11. Положення про освітні програми у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Нова редакція) (введено в дію наказом ректора № 146 від “29” березня 2022 року; із внесеними змінами наказом ректора від 16 червня 2022 р., № 278, від 14 липня 2022 р., № 337).

Гарант
освітньо-професійної програми
«Лісове господарство»

Ігор КОЛЯДЖИН